

Helstu nýjungar í brunamálum 2009

Ráðstefna slökkviliðsstjóra
haldin á Akureyri 26.-27. mars

Björn Karlsson

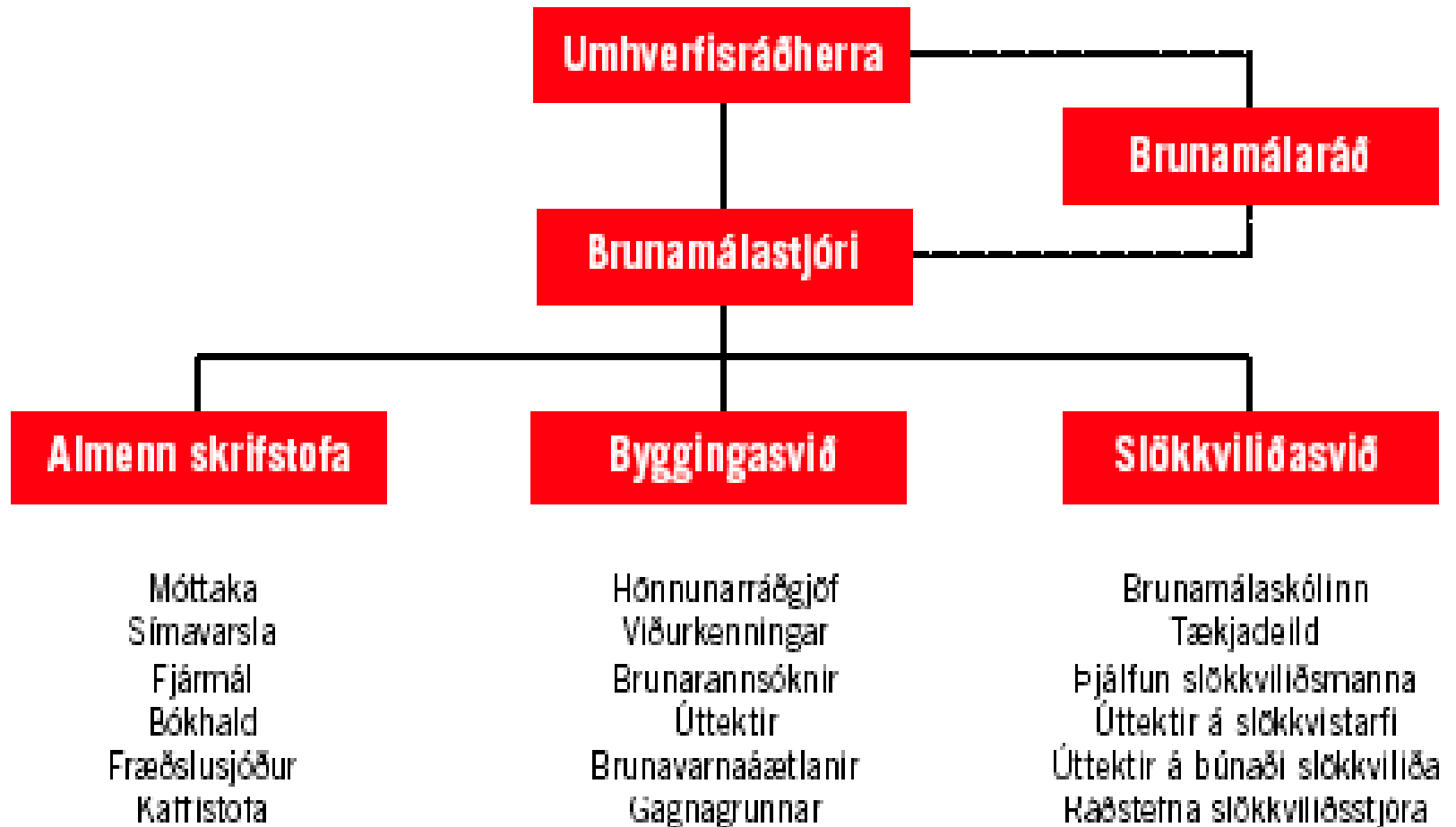
Yfirlit

1. Kynning á dagskrá og fundarmönnum
2. Skipurit og helstu lögbundin verkefni
3. Helstu breytingar á lögum 2009
  - Færsla á rafmagnsöryggismálum til Brunamálastofnunar
  - Aðrar nýlegar og væntanlegar breytingar á lögum um brunavarnir
4. Slökkvilið á flugvöllum
5. Eftirlit með starfsemi slökkviliða
  - Reykköfun – búnaður og mannskapur
  - Ráðningarkröfur í slökkviliðum
6. Menntamál
7. Brunatjón
8. Lokaorð

Skyldur skv lögum um brunavarnir

- **Umhverfisráðherra:** Fer með yfirstjórn mála skv. lögum um brunavarnir nr. 75/2000
- **Brunamálastofnun:** Eftirlit með framkvæmd laganna og yfirumsjón með eldvarnareftirliti og slökkvistarfi sveitarfélaganna í þeim tilgangi að tryggja samræmt eftirlit og virkt slökkvistarf á landinu öllu. Stuðla að samvinnu þeirra sem starfa að brunavörnum. Reka Brunamálaskólann
- **Sveitarfélögin:** Ráða slökkviliðsstjóra, reka slökkvilið með mannskap og tækjakost sem geta sinnt slökkvistarfi, mengunarslysa-viðbragði og eldvarnaeftirliti, gera Brunavarnaáætlun sveitarfélagsins

Skipurit Brunamálastofnunar

Helstu breytingar á lögum 2009

Ýmsar orðnar og væntanlegar lagabreytingar:

- Samþykkt á Alþingi í dag?: Breyting á ýmsum lögum vegna færslu eftirlits með öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga
- Nýlegar breytingar á lögum um brunavarnir
- Væntanlegar breytingar á lögum um brunavarnir
- Ný lög um mannvirki bíða nýrrar ríkisstjórnar
  - Ef samþykkt, þá verður til ný stofnun og ný hugmyndafræði um eftirlit

Breytingar á ýmsum lögum um öryggi raforkuvirkja og lögum um brunavarnir

- Viðbót við 5.gr. laga um brunavarnir:
  - “að hafa eftirlit með framkvæmd laga nr. 146/1996 um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga”
- Breytingar á lögum um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga nr. 146/1996
  - Yfirstjórn málaflokksins færð til umhverfisráðuneytis og framkvæmd hans til Brunamálastofnunar
  - Undantekning: Neytendastofa framkvæmir markaðseftirlit með rafföngum sem ekki eru varanlega tengd mannvirkjum
  - Rafmagnsöryggisgjald og helmingur raffangagjalds flyst til Brunamálastofnunar (ca 200 m.kr.)
  - 5 starfsmenn Neytendastofu flytjast til Brunamálastofnunar

Breytingar á lögum um brunavarnir

- Nýlegar breytingar á lögum um brunavarnir
  - Brunamálastofnun skal annast framkvæmd eldvarnaeftirlits varðandi mannvirki vegna rannsókna og vinnslu kolvetnis í íslenskri efnahagslögsögu
  - Réttindi og skyldur slökkviliðsstjóra auknar hvað varðar
    - a) Lóðir, eldvarnir og mengunarvarnir
    - b) Óleyfisíbúðir (á að vera lokið 1. mars 2009)
  - Gjaldtaka slökkviliða fyrir ýmis verkefni heimiluð
    - Ef slökkviliðsstjóri beitir þvingunarúrræðum 29. gr. þá má innheimta gjald (en sveitarfélag skal setja gjaldskrá)
- Væntanlegar breytingar á lögum um brunavarnir
  - Klippur og glennur loks í lög
  - Félag slökkviliðsstjóra fær fulltrúa í Skólaráði Br.m.skólans
  - Ýmsir þjónustuaðilar brunavarna sækja um starfsleyfi
  - Skýrari ákvæði um að slökkviliðsmenn í reykköfun skulu hafa staðist læknisskoðun
  - Og mjög margt annað (sem gæti þó breyst í meðförum þings)

Slökkvilið á flugvöllum

- Lög um brunavarnir nr. 75/2000 gilda einnig um rekstur slökkviliða á flugvöllum.
  - Í athugasemdum við lögin segir "Frumvarpið tekur til starfsemi allra slökkviliða í landinu, þ.m.t. starfsemi slökkviliða flugvalla"
- Í reglugerð nr. 464/2007 um flugvelli er orðið flugvöllur
  - *tiltekið svæði á láði eða legi, að meðtöldum byggingum og búnaði sem er ætlað til afnota við komu, brottför og hreyfingar loftfara á jörðu niðri.* Í sömu reglugerð er fjallað um kröfur til flugvalla, þar er í grein 9.1.2. fjallað um neyðaráætlun fyrir flugvöll þar sem segir m.a. að dæmi um neyðarástand á flugvelli sé eldur í byggingum.
- Samgönguráðuneyti er hinsvegar á því að einungis Lög um flugvelli eigi að skapa lagaramma um slökkvilið á flugvöllum
- Brunamálastofnun mun fara fram á að vinnuhópur aðila verði settur til að kljá úr þessari óvissu

Yfirlit

1. Kynning á dagskrá og fundarmönnum
2. Skipurit og helstu lögbundin verkefni
3. Helstu breytingar á lögum 2009
  - Færsla á rafmagnsöryggismálum til Brunamálastofnunar
  - Aðrar nýlegar og væntanlegar breytingar á lögum um brunavarnir
4. Slökkvilið á flugvöllum
5. Eftirlit með starfsemi slökkviliða
  - Reykköfun – búnaður og mannskapur
  - Ráðningarkröfur í slökkviliðum
6. Menntamál
7. Brunatjón
8. Lokaorð

Eftirlit með starfsemi slökkviliða

- Höldum áfram með eigið eftirlit slökkviliðsstjóra, hvað varðar tæknilega einföld atriði (eftirlit með vissum búnaði, æfingum, menntun, læknisskoðun ofl)
  - Skoðunarhandbók (Word) og skoðunarskýrslur (Excel)
- Tæknilega flókið eftirlit (loftgæði í kútum, loftdælum) er á hendi sérfræðinga með starfsleyfi
- Framkvæmd eftirlits með slökkviliðum verður formlegra, meira um upplýsingaskyldu slökkviliðsstjóra til Brunamálastofnunar
- Niðurstöður slíkra skoðana mjög áhugaverðar

Reykköfun – búnaður og mannskapur

- Reykköfun er mjög hættumikið starf, því ber að standa mjög vel að búnaði og mannskap
- Ábyrgð slökkviliðsstjóra hvað varðar heilsu mannskaps: Sjá nýlegan héraðsdóm og hæstaréttardóm
- Ef reykköfunarréttindi ekki í lagi hjá minst 3 reykköfum í útkalli => utanhúss-slökkvilið
- Sést hefur til mjög nýlegra reykköfunartækja sem eru mjög illa farin, hafa greinilega lent í mjög miklum hita
- Það er á ábyrgð slökkviliðsstjóra, og skólastjóra Brunamálaskólans, að þeir sem æfa slökkviliðsmenn séu ekki áhættusæknir og eyðileggi gáma, reykköfunartæki, kúta, hjálma og galla, og setji slökkviliðsmenn í bráða hættu.

Ráðningarkröfur, slökkviliðsmenn

- Lög um brunavarnir:
  - Slökkviliðsmenn fá löggildingu ef búnir með nám í Brunamálaskólanum og hafa unnið í slökkviliði (1 ár atv. lið eða 4 ár hlutast. lið)
- Reglugerð um Brunamálaskólann og réttindi...
  - Krafa um iðnmenntun (sambærilegt), aukin ökuréttindi (leigubílapróf), heilsa
- Gildir fyrir alla! (atvinnumenn og hlutastarfandi)
- Sumstaðar virðist erfitt að uppfylla skilyrðin
- Margir slökkviliðsstjórar uppfylla ekki menntunarkröfur
- Kreppan: Bakvöktum yfirmanna sagt upp. Á slökkviliðsstjóri að vera á bakvakt 365 daga ársins?

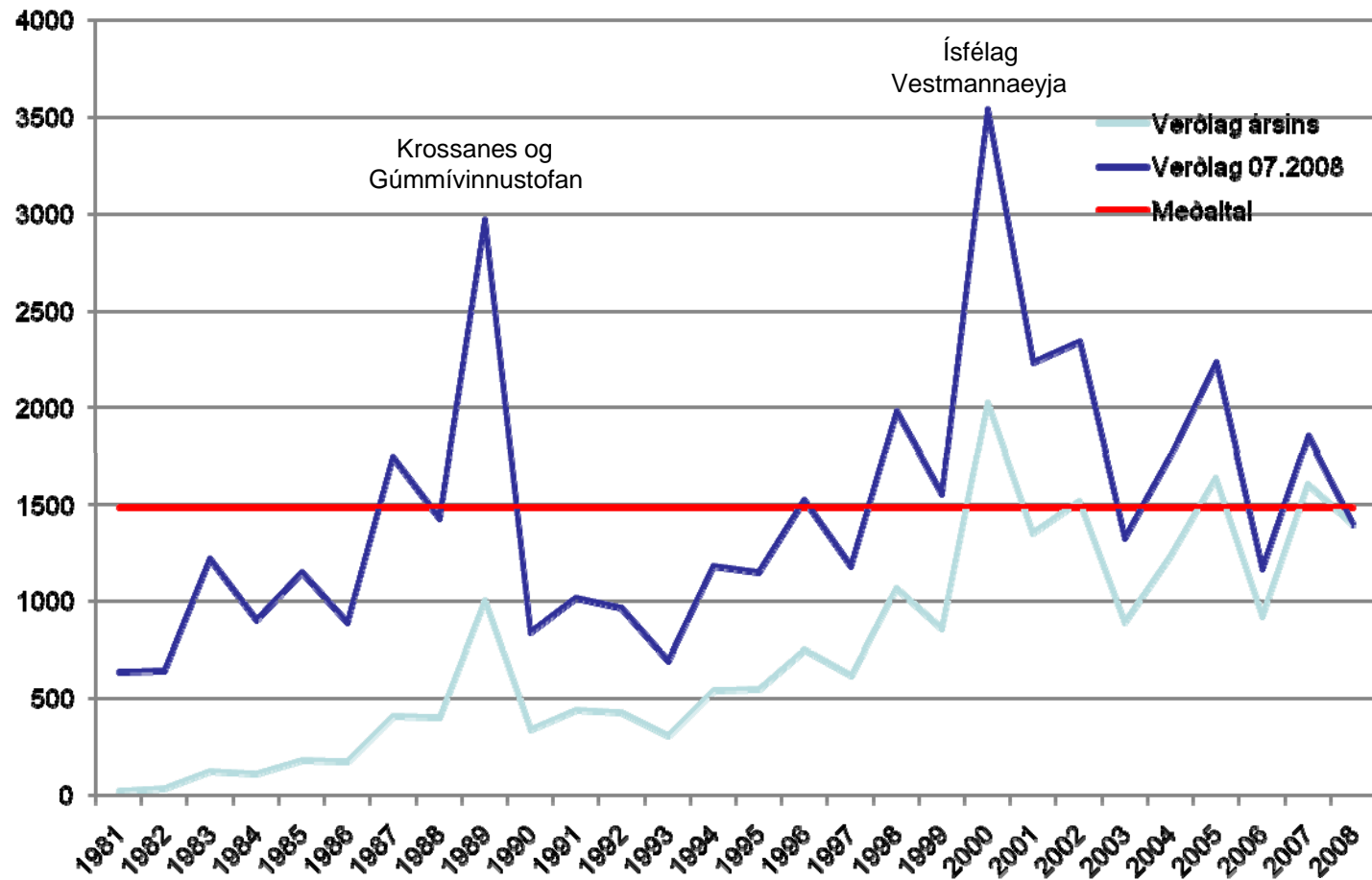
Menntamál

- Atvinnumannanámskeið 2009 er lokið
  - Bókleg kennsla í fjarfundabúnaði til fjögurra staða (SHS, Fjarðabyggð, Akureyri, Suðurnes)
  - Verkleg kennsla á fjórum stöðum í umsjá heimamanna (SHS í Fjarðabyggð)
- Gert ráð fyrir ca 14 námskeiðum fyrir hlutastarfandi menn víða um land
  - Hugmynd um að bóklegt nám fari fram á netinu og verklegt nám á nokkrum stöðum á landinu (?)
- Eldvarnaeftirlitsnámskeið og námskeið fyrir stjórnendur í haust
- Enginn utanlandsferð v/ Fræðslusjóðs í ár

Yfirlit

1. Kynning á dagskrá og fundarmönnum
2. Skipurit og helstu lögbundin verkefni
3. Helstu breytingar á lögum 2009
  - Færsla á rafmagnsöryggismálum til Brunamálastofnunar
  - Aðrar nýlegar og væntanlegar breytingar á lögum um brunavarnir
4. Slökkvilið á flugvöllum
5. Eftirlit með starfsemi slökkviliða
  - Reykköfun – búnaður og mannskapur
  - Ráðningarkröfur í slökkviliðum
6. Menntamál
7. Brunatjón
8. Lokaorð

Bætt brunatjón 1981-2008

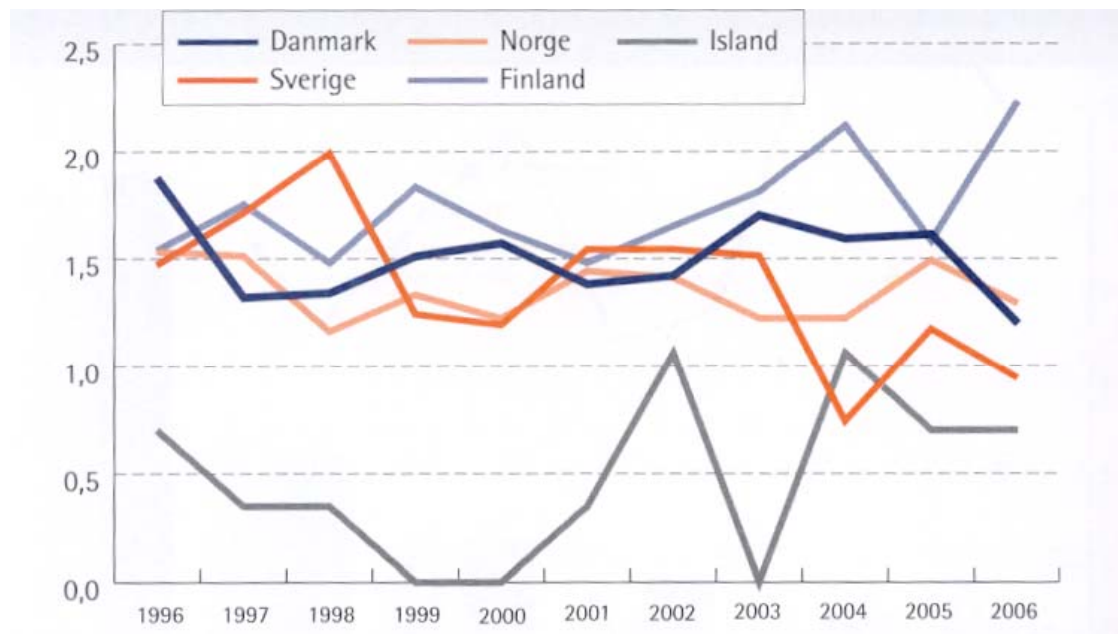

Samanburður við norðurlönd 2002-2004 Brunatjón sem hlutfall af VLF

- Noregur 0.25
- Danmörk 0.20
- Svíþjóð 0.17
- Finnland 0.15 (bara stærstu tjónin)
- Ísland 0.15

Samanburður við norðurlönd 2002-2004

Manntjón pr. 100.000 íbúa

Lokaorð

- Miklar breytingar í vændum hvað varðar lagarammann
  - Rafmagnsöryggisdeild
  - Nýlegar breytingar s.s. lóðir, óleyfisíbúðir, gjaldtaka
  - Væntanlegar breytingar s.s. klippur, starfsleyfi þjónustuaðila...
- Framkvæmd eftirlits með slökkviliðum skiptist í eigið eftirlit slökkviliðsstjóra og eftirlit sérfræðinga með starfsleyfi
  - Sérstaklega mikilvægt að eftirlit með reykköfunartækjum og reykköfurum (læknisskoðun) sé framkvæmt á réttan hátt
- Brunatjón og dauðaslys vegna eldsvoða eru minni en í nágrennalöndum => slökkviliðin eru að standa sig vel
- Þó er ljóst að við verðum að standa okkur betur í að framfylgja kröfum um lágmarksöryggi okkar manna